

Těží čejka chocholátá z realizovaných agro-environmentálních schémat?

Za klíčový nástroj v ochraně přírody mimo území chráněných oblastí je v Evropě považován model agro-environmentálních opatření (agro-envi schémat). Ve Velké Británii se jedno z takových opatření soustředí na zvýšení populace hnízdcích čejek chocholatých, které s oblibou dříve osidlovali travnaté louky na vrchovině. Poslední desetiletí byl však zaznamenán jejich významný pokles. Otázka, která je v této studii řešena, spočívá ve zhodnocení učiněných opatření, zaměřených na zlepšení podmínek vrchovinných habitatů pro potřeby hnízdění čejek.

Jak ale shrnují výsledky studie, ani učiněná opatření spadající do rámce agro-environmentálních schémat nebyla schopná zastavit setrvalý pokles početnosti populací čejek a zvýšit hustotu hnízdcích ptáků optimalizací hospodaření v krajině. Trend vývoje populace měl stejný (klesající) charakter na lokalitách, na kterých byl soubor agro-envi opatření realizován, i tam kde nebyl. Autoři si to vysvětlují tím, že populace čejek chocholatých je limitována i nějakým jiným faktorem, než jen nedostatečně kvalitním habitatem, a tak sám upravený management hospodaření v krajině nedokáže zvrátit celkový negativní trend. Za pravděpodobný limitující faktor byla označena vysoká míra predace hnízd.

Využitelné výstupy:

- Agro-environmentální schémata (AES) měla být realizována na 20 % rozmanité zemědělské půdy napříč celou Evropskou unií. V zásadě se jednalo o dva přístupy, přičemž první, s nižší intenzitou (a náklady) spočíval v modifikacích stávající hospodářské praxe na extensivně obdělávaných plochách, zatímco druhý, vysoce intenzivní se soustředil na cílové lokality a druhy. Jen pro období mezi lety 2007-2013 bylo připraveno na financování implementace AES do praxe 34,54 miliard euro.
- Autoři této studie soustředili svou aktivitu do sledování čtyř lokalit (2 centrální Anglie, 1 Wales, 1 Severní Irsko), kde byl realizován specifický management, zaměřený na podporu populace čejek chocholatých a jejich reprodukčního úspěchu.
- Pro hodnocení charakteristik lokalit, důležitých pro hnízdění a snůšku vajec čejek, bylo rozlišeno devět různých typů polí. Pro každý typ byl vytvořen souhrnný popis základní parametrizace abiotických podmínek a jiných vlivů (například frekvence a intenzita pastvy, zamokření polí), a tyto podmínky byly posuzovány jako optimální/sub-optimální.
- Pro analýzu efektivnosti opatření autoři sestavili klasifikaci, založenou na zodpovězení čtyřech otázek (souvisejících se stavem čejek na lokalitě). 1) Jsou pole s agro-envi opatřeními pro čejky příhodnější, a od kdy (za jaký časový úsek) je tento efekt patrný? 2) Zvýšila se nějak hustota populace a produktivita čejek, spolu se zvyšující se habitatovou příhodností? 3) Zvýšila nějak managementová agro-envi opatření populační trendy a produktivitu čejek? 4) Ukázala se některá z realizovaných opatření účinnější na konkrétním typu habitatu, nebo u nějaké konkrétní lokální populace čejek?
- Studie poskytuje důkazy, že populace čejek chocholatých poklesla v době výzkumu o dalších 6-8 %, napříč všemi sledovanými oblastmi Velké Británie, v důsledku nízké úspěchu hnízdění. Studie nezaznamenala, že by se lišily rozmnožovací a hnízdní úspěchy populací na územích, kde ne/byla realizovaná opatření AES. I když na územích, kde došlo k aplikaci opatření AES, byla úspěšnost vyšší, populace čejek byla stále pod prahem udržitelnosti, a i nadále vykazovala klesající trend.

Grafické přílohy: [cejka1.jpg](#) [1]

 [cejka2.jpg](#) [2]

 [cejka3.jpg](#) [3]

 [cejka4.jpg](#) [4]

 [cejka5.jpg](#) [5]

Zdroj: Smart J., Bolton M., Hunter F., Quayle H., Thomas G., Gregory D.R. 2013: Managing uplands for biodiversity: Do agri-environment schemes deliver benefits for breeding lapwing *Vanellus vanellus*? *Journal of Applied Ecology* 50: 794-804.

Zadal: Radomír Dohnal

URL zdroje: <http://www.forumochranyprirody.cz/tezi-cejka-chocholata-z-realizovanych-agro-environmentalnich-schemat>

Odkazy:

[1] <http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/cejka1.jpg>

[2] <http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/cejka2.jpg>

[3] <http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/cejka3.jpg>

[4] <http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/cejka4.jpg>

[5] <http://www.forumochranyprirody.cz/sites/default/files/cejka5.jpg>